ISTEN SZOLGÁLATÁBAN

1Timóteus 4,13-16

„Hozzád jövünk, Uram, ó segíts, Ne szóljon Igéd hiába! :/: A szívünk oly sötét, ó segíts, Élessze Igéd világa. Áldd meg, ó Uram, ez énekünk, Legyen jobban Tiéd életünk, Ne szóljon Igéd hiába, Ne szóljon Igéd hiába!"

Valamikor ifis koromban sokszor énekeltünk ezt a lelki éneket, azért könyörögve, hogy Isten szava ne szóljon hiába közöttünk, hanem értő fülekre és értő szívre találjon közöttünk. Tulajdonképpen mindig ezt kellene kérnünk Istentől, amikor csak kezünkbe vesszük a Szentírást, vagy igehirdetésre készülünk: „Ne szóljon Igéd hiába, Ne szóljon Igéd hiába!" Mert ugyan Isten olyan Atyánk, aki bőkezűen szórja közöttünk igéjének magvait, de vajon mennyi hullhatott jó földbe közöttünk, és mennyi teremhetett jó gyümölcsöket az életünkben? S vajon ma hogyan fog szólni Isten szava közöttünk?

! Instrukció: ITT IMÁDKOZZUNK **!**

Folytassunk tovább Pál Timóteushoz írott első levelének tanulmányozását! A 11. vasárnapon tesszük ezt! Kezdjük!

1. A Szentírás szerepe az istentiszteleten

„Addig is, míg megérkezem hozzád, olvass fel a többieknek az Írásokból, bátorítsd, biztasd és tanítsd őket!" (13)

Pál biztatása egy vers erejéig betekintést adnak az első századi keresztények istentiszteleteibe! Abba, hogy hogyan is nézett ki akkor egy vasárnapi alkalom, milyen liturgiája (rendje) volt az akkori istentiszteletnek. Pál, apostoli tekintélyénél fogva, azt parancsolja Timóteusnak, hogy megérkezéséig legyen gondja az Írások felolvasására, az ösztönző beszédre és a tanításra.

Egy Kr. u-i 2. században élt egyházatya, Szent Jusztinosz, a mártír, azt írta egyik munkájában, hogy a keresztény összejöveteleken felolvasták az apostolok emlékiratait és a próféták írásait, majd a gyülekezet elöljárója beszédében intette és buzdította a gyülekezet tagjait, hogy a hallott szép dolgokat tetteikkel utánozzák.[1] Ez volt tehát a korai keresztények egyszerű liturgiája: igeolvasás, majd az azt követő magyarázat és gyakorlati tanítás.

Ez az istentiszteleti rend azonban nem a kereszténység saját találmánya, hanem tk. átvétele annak, amit a zsidóság a zsinagógákban gyakorolt. Nehémiás könyvében olvasunk arról, hogy Ezsdrás pap vezetésével „szakaszokra osztva olvasták a könyvet, Isten törvényét"[2], majd a felolvasás után magyarázták a hallottak értelmét. De ezt láthatjuk abban az evangéliumi történetben is, amikor Jézus a názáreti zsinagógában felolvassa az Ézsaiás tekercs egyik messiási ígéretet, majd a hallgatóságához fordulva önmagára vonatkoztatva magyarázza azt.[3] De ugyanezt teszi Pál is, amikor a piszidiai zsinagógában részt vesz egy zsidó istentiszteleten, és a „törvény és a próféták felolvasása után" a zsinagóga elöljárói arra kérik, hogy ha van valami buzdító szavuk a néphez, akkor szóljanak.[4]

---

[1] Szent Jusztinosz: I. Apológia.
[2] Nehémiás 8,8.
[3] Lukács 4,16skk.
[4] ApCsel 13,15skk.

Ezekből a példákból is láthatjuk tehát, hogy **a korai keresztények tk. a zsidó hagyományt vitték tovább** istentiszteleteiken. A Szentírás, ami akkor az apostolok emlékiratait és a próféták írásait jelentette, felolvasása volt az istentiszteletük középpontjában, a felolvasást pedig magyarázat, intés, ösztönzés és bátorítás követte, hogy a keresztények a hallott szép dolgokat tetteikkel utánozzák.

Reformátor őseink erre a zsinagógai, illetve korai keresztény gyakorlatra tértek vissza, és ezt gyakoroljuk mi is minden vasárnap, amikor istentiszteletre gyűlünk össze.

2. Nem bújhatunk el a feladatunk elől!

„Ne hanyagold el, hanem használd a benned levő lelki ajándékot…” (14a)

Nem tudjuk, mert a bibliai szövegből nem derül ki az, hogy mi lehetett az a lelki ajándék, amelyben Timóteusnak gyakorolnia kellett magát. Vannak, akik a szövegkörnyezetből úgy sejtik, hogy talán a tanítás és pásztorolás ajándékáról szól itt az apostol. Ha így volt, akkor az efezusi környezetben nem lehetett egyszerű feladat ez az egyébként is félénk Timóteusnak! Egy olyan közösségben kellett fiatalemberként helytállnia, ahol önjelölt vezetők, hangoskodó és tanulatlan asszonyok, valamint hamis tanokat hirdető tévtanítók kevertek-kavartak. Ilyen viszonyok között tanítani és pásztorolni állandó konfrontációt, ütközést jelentett. Képzelhetjük, hogyan érezhette magát Timóteus! Szüntelen kísértése lehetett az, hogy visszabújjon a maga kis csigaházába! Ehelyett Pál azt parancsolja neki, hogy álljon ki ebben a hangzavarban, és tanítsa, pásztorolja az eltévelyedésre hajlamos közösség tagjait!

Lehet, hogy mi nem bírjuk a timóteusi lelki ajándékot, de nekünk sem kisebb kísértés az, hogy messzire szökjünk a feladat elől, hogy példává legyünk **„beszédben, magaviseletben, szeretetben, hitben, tiszta életben”**. Mi is szívesebben hallgatnánk, rejtőznénk el, zárnánk magunkra az ajtót, és valahol lakásunk és gyülekezetünk biztonságos miliőjében élnénk csak meg keresztény hitünket! Mert a keresztény élet konfliktusos élet. Ha valaki komolyan gondolja azt, hogy Krisztust akarja követni, az ő tanítása szerint akar élni a világban, az inkább előbb, mint utóbb, de szembe fogja találni magát a környezetével. És kevesen szeretik a konfliktusokat… De Jézus azt mondja: nem bújhatunk el, mert: **„Lámpást sem azért gyújtanak, hogy a véka alá tegyék, hanem a lámpatartóra, hogy világítson mindenkinek a házban. 16Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.”**[5]

3. A keresztény szolgák belső és külső elhívása

„Ne hanyagold el, hanem használd a benned levő lelki ajándékot, amelyet prófétai üzenet által kaptál, amikor a gyülekezet vezetői rád tették a kezüket!” (14b)

Pál ebben a mondatban azonban arra is emlékezteti az ifjú Timóteust, hogy ne feledkezzen meg elhívásáról! Timóteus elhívása, mint aki arra rendeltetett, hogy Isten egyházát lelki ajándékai által építse, kettős. Volt egy belső és egy külső elhívása. Az ifjú tehát nem önjelölt tanító és pásztor volt, aki egyszer csak elhatározta, hogy attól a pillanattól kezdve ezt foga csinálni. A belső és külső elhívás azt jelenti, hogy mind Isten, mind pedig a keresztény közösség arra hívta, választotta és rendelte őt, hogy tanítson és pásztoroljon.

[5] Máté 5,15.

Timóteus belső elhívását Istentől kapta. Egyrészt kegyelmi ajándékot kapott, ami nem valami velünk született képesség, nem adottság, nem tehetség, nem valami tanulható dolog, hanem ahogy a nevében is benne van: ajándék. Ajándék, amit fentről kapunk. Lelki ajándék, vagyis, amit Szentlélek ad, hogy azzal Krisztus testét: az egyházat építésük. Másrészt Timóteus „egy prófétai üzenet által" kapta elhívását. Enélkül a belső elhívás nélkül egyszerűen képtelenség lenne Istent szolgálni. Enélkül Isten szolgája eszköztelen és esélytelen.

De a belső elhívás még nem elég! Isten az elhívásba beépített egy emberi kontrolt is, hogy ne jöhessen bárki, aki arra hivatkozik, hogy Isten erre vagy arra hívta el őt. A keresztény közösség az a közeg, amely felismeri egy-egy emberben a megajándékozottságot, és hív el valakit erre vagy arra a szolgálatra. Ezt jelenti Pál mondatában ez: „amikor a gyülekezet vezetői rád tették a kezüket!", vagyis ők is felismerték és elismerték Timóteus Istentől való elhívását.

Minden hívő embernek vannak ajándékai. A legtöbben nem is tudnak róla. Sajnos, a mi református egyházi közegünk nem sokat segít abban, hogy felismerjük a magunk lelki ajándékait. Néha úgy tűnik, mintha a gyülekezetben egyedül a „palástos embernek" lenne ajándéka, mindenre (is). De ez nagy tévedés! Mindenegyes hívő embernek szól tehát az, amit Pál Timóteusnak parancsolt: „Ne hanyagold el, hanem használd a benned levő lelki ajándékot"! De hogyan használnánk azt, amiről fogalmunk sincsen? Kezdjük azzal, hogy kérdezzük meg Istent, hogy bennünket mire hívott el, hol van a helyünk, nekünk milyen ajándékaink vannak! S ha felismertük ezeket, akkor használjuk őket!

Nekünk pedig a gyülekezet közösségének szüntelen könyörögnünk kell azért, hogy küldjön Isten alkalmas munkásokat az ő aratásába, mert „az aratni való sok, de a munkás kevés!"[6]

4. Növekedésed nyilvánvaló legyen!

„Ezekkel a dolgokkal foglalkozz minden erőddel! Ezekben élj teljes odaszánással, hogy előrehaladásod nyilvánvaló legyen!" (15)

Pál apostol még egyszer nyomatékot ad mindannak, amit eddig írt Timóteusnak, mintha viccesen azt mondaná: „Ne felejtsd el Timóteus, Isten szolgája egy ügyű ember!" Nincsen más dolga, mint Isten érdekeit képviselni ebben a világban! Teljesen el kell merülnie ezekben – a példamutatásban, a kegyelmi ajándékainak gyakorlásában és az ige hirdetésében –, teljes erejével és szívvel, teljes odaszánással kell szolgálatát végeznie. Azért, hogy minden ember előtt nyilvánvalóvá legyen előrehaladása, lelki növekedése.

Keresztény emberként nemcsak azt kell tudnia a körülöttünk élőknek, hogy mi Krisztus követői vagyunk, hanem azt is látniuk és tapasztalniuk kell, hogy fejlődünk, változunk, növekszünk is ebben! Nem azt jelenti ez, hogy mindig és minden pillanatban tökéletesnek és feddhetetlennek kell látszanunk. Ez képmutatás lenne! A körülöttünk élőknek azt kell meglátniuk, hogy Isten munkálkodik az életünkben! És ebben az is benne van, hogy néha rossz döntéseket hozunk, hibázunk, elbukunk! De eközben azt láthatják az emberek, ahogy az ige mondja: „De én az Urat várom, szabadító Istenemben reménykedem: meg is fog

[6] Máté 9,37-38.

hallgatni Istenem! Ne örülj bajomnak, ellenségem, mert ha elestem is, fölkelek, ha sötétségben lakom is, az ÚR az én világosságom."[7]

5. Törődj magaddal is...

„Legyen gondod önmagadra és a tanításra, maradj meg ezek mellett, mert ha így cselekszel, megmented magadat is, hallgatóidat is." (16)

Pál azért írta ezt Timóteusnak, mert Isten szolgái mindig is hajlamosak arra a kettőségre, hogy szétválasszák a saját életüket és a szolgálatukat. Pedig az egyik nincsen meg a másik nélkül, és ha az egyik nem működik, akkor a másik sem fog. Mégis Isten szolgái hajlamosak arra, hogy úgy belevessék magukat Istenért való fáradozásba, hogy közben elfeledkeznek arról, hogy törődjenek a saját életükkel, egészségükkel, házasságukkal, családjukkal, pihenésükkel. Könnyű elcsúszni abban is, hogy az ember annyira a tanításra koncentrál, hogy elfeledkezik a saját lelkének táplálásáról. Annyi a dolog, hogy ezért elmarad az imádság, az igeolvasás. Már Istenre sincsen idő. De az sem normális, hogy Isten szolgája egyedül csak a saját életére összpontosítson, és ezzel elhanyagoljon másokat.

Mind a két véglettel találkoztam már az egyházban! Olyanokkal, akik csak saját magunkra figyelnek, a saját karrierjüket építgetik az egyházban, a saját jólétüket hizlalják, és közben nem törődnek azokkal, akiket rájuk bízott az Isten. De olyanokkal is, és magam is ezek közé tartoztam sokáig, akik annyira belemerülnek Isten szolgálatába, hogy elfeledkeznek önmagunkról. Van olyan barátom, aki 20 éve nem volt már szabadságon. Ismerek olyanokat, akik az egészségüket áldozták fel a „jó ügyért". Mások a házasságukat vagy a gyermekeiket „égették el" a szolgálat oltárán. De néha a gyülekezeti tagok is hihetetlen nyomást tudnak gyakorolni lelkészeikre, amikor kimondott vagy kimondatlan elvárásaikkal bombázzák őket.

Isten szolgája nem engedheti meg azt magának, hogy ne törődjön másokkal, de azt sem, hogy nem figyel oda a saját életére. Nekünk is meg kell találnunk az egyensúlyt a személyes életünk és a hivatásunk között.

Befejezés

Isten szolgálata a legcsodálatosabb lehetőség, amit kaphatunk a földi életben. Minden keresztény embernek van egy munkája, amit el kell végeznie a világban, de van egy hivatása is, amit szintén nem szabad elhanyagolnia: ez pedig Isten dicsőségének szolgálata életének minden területén. Erre nézve kellene élnünk mindannyiunknak! Ezt kellene a tőlünk telhető legjobban csinálnunk! Ez kellene, hogy legyen a legelső szempont életünk minden területén! Ez kellene, hogy legyen mindennapi imádságunk: „Uram, segíts abban, hogy mindenben, amit ma szólni és cselekedni fogok, ne a magam érdekeit, ne mások, hanem egyedül a te dicsőségedet szolgáljam!" Ámen!

[7] Mikeás 7,7-8.